

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/2. uri popoldne.

Štev. 211.

V Ljubljani, v petek 14. septembra 1888.

Letnik XVI.

Slovenski stariši, pozor!

Te dni pričelo se je vpisovanje po vseh ljudskih šolah. Kam torej in v katero šolo pošljemo svoje otroke? To vprašanje je te dni poglaviti in najvažnejši predmet v rodbinah, kjer imajo skrb za svoje sinove in hčere. Sveta dolžnost naša je, da na to vprašanje vestno in razumno odgovorimo. Odgovor naš je kratek, umeven in jasen: Slovensko dete naj gré v slovensko šolo. To rešilno gaslo, utemeljeno po dolgoletnih izkušnjah ne samo slovenskih, nego i inonarodnih odgojiteljev in učiteljev, priporočili smo že pred mnogimi leti in posledica bila je, da je med slovenskimi roditelji nastal obrat k boljšemu. Toda žal, ne popoln obrat, kajti i doslej ni izumrlo ono pleme mlačnežev in odpadnikov, velika množica zaslepljenih, koji si vzlic vsem svarilnim vzgledom in glasovom domnevajo, da otrokom svojim ustrezajo najbolje, ako jih vpišejo v — nemško šolo.

Na vse opomine, svarila in nagovore vestnih in pametnih ljudi odgovarjajo ti duševni mračnjaki, rekoč: „Enkrat bode vendar trebal sin nemščine!“ — Možno da, možno pa tudi ne. Toda priznajmo, da jo bode jednoč potreboval: kali ni različnih drugih sredstev in potov, s kojimi se more dospeti do znanja tujega jezika, nego zanemarjati in zadržavati že prva leta stvarno izobraževanje slovenske mladine s pošiljanjem v šolo, v koji se ta poučuje v tujem jeziku?

Iz praktičnega šolskega življenja je znano in s tisočeriimi vzgledi dokazano, da je slovensko dete, ko je prišlo v nežni starosti s šestimi ali sedmimi leti v nemško šolo, naučilo se v treh ali štirih letih samo toliko in tistih vednostij, kolikor si jih je prisvojilo nemško dete v tej šoli v jednom letu. Jasen dokaz o zanemarjenosti in npravnem propadu starišev, koji pošiljajo otroke svoje v šole, v kojih se ne poučuje v materinem jeziku, podala nam je pred nekoliko leti neka mestna ljudska šola na Slovenskem, koja je bila za dōbe ponemčevalnega centralizma dotičnemu mestu vsiljena, kot vrvice okolu

vratú. Slučajno pride pokojni vladika dr. Pogačar v to šolo k letni izkušnji ter vprašuje iz veronauka. Vpraša prvega, drugega, tretjega šolarja in še nekoliko družih. Izmed devetih odgovoril mu je povoljno samo jeden!

Vladika nagrbanič čelo. „Kako je to, da otroci tu nič ne znajo?“ vpraša. — „Milost, to so Slovenci, ne umejo nemški“, odgovori mu pohlevno, a odkritosrčno učitelj veronauka. — „Čemu so torej tu v nemški šoli?“ vpraša vladika dalje — in ka-tehet zmaje z rameni.

Da, čemu?! Nespametnost ljudska ne pozna mej, in dokler bode glupost na svetu, bistra glava se gotovo ne izgubi. Toda ti nemški lisjaki, koji narod naš oblažujejo z dobrotami kulture svoje, koji slovensko mladino vabijo v svoje šulferajnske šole, imajo prav dobro izračunjeno, da bodo rogovili po naši deželi, zlasti pa v Ljubljani le toliko časa, dokler se jim bode ljud naš vsedal na limanice, dokler se ne otrase krivega mnenja, da je pošiljanje otrok v nemške šole — in priučiti se v slučajih potrebe nemškemu jeziku — jedno in isto.

V obče pa je znano, da šolska osnova tudi v slovenskih šolah nudi učencem, kojih stariši to zahtevajo, priložnost priučiti se nemščini v tej meri, kolikor je ravno neizogibno treba. Kdor se v nemščini hoče izuriti temeljiteje, ima dosti časa še po dovršeni ljudski šoli v praktičnem življenji ali pa v višjih šolah.

Znanje nemščine ni nepogojno potrebno, to se priporoča le onim, ki po dovršenih višjih študijah hrepené po javnih uradih, pri kojih zahteva zakon o ravnopravnosti in praktična potreba, da je uradnik, bodisi Nemeec ali Slovenec, vešč obema deželskima jezikoma. Toda tega znanja se nema in ne smé zahtevati in iskati od učenca že na ljudski šoli, inače to škoduje neizmerno učenčevi izobrazbi. Kdor sodi in dela inače, je bodisi vedoma škodljivce ljudske omike ali pa slep pomagač onih, ki hoté po vsi sili vzdržati narod naš v duševnem suženjstvu.

In zaradi tega ne moremo dosti iskreno in goreče prositi vse prijatelje mladine naše in zveste

rodoljube, naj v teh dneh, ko se zapisujejo v šolo, odvrtaajo slovenske stariše od nemških, zlasti šulferajnskih šol in pomorejo do veljave edino pravemu gèslu: „Slovenska deca v slovenske šole!“

Deželni zbor kranjski.

(Druga seja, dné 13. septembra 1888.)

(Konec.)

G. deželni predsednik baron Winkler pravi, da se ni oglasil zaradi tega, kakor da bi nasprotoval predlogu, marveč ga bode, ako ga zbornica sprejme, sam prav toplo priporočal visokemu ministertvu. (Dobro! dobro!) Zavračati hoče le trditve, ki sta jih predgovornika omenjala. Ministerska naredba je izšla 12. avgusta, finančno vodstvo pa je že 17. avgusta v „Slov. Narodu“, v „Slovenec“ in „Laib. Ztg.“ razglasilo, kar je obsegal dež. zak. dne 30. avgusta, torej so imeli ljudje priliko izvedeti, kaj jim je storiti, da deležni postanejo polajšav.

Seja se potem ob 3/4.12. uro pretrga in se zbere finančni odsek, da se posvetuje o nujnem predlogu poslanca Šukljeja. Ob 1/2.1. uri se seja zopet pričné in poslanec Šuklje v imenu finančnega odseka poroča, da je odsek raztegnil predlog na žganje sploh, in da se torej glasi:

„a) rok pismenim prošnjam za primerne obroke pri dodatnem davku raztegne se lastnikom žganih opojnih pijač na Kranjskem do 15. oktobra 1888 inkluzivno.

b) Med tem časom ustavi se na Kranjskem izterjevanje dodatnega davka pri lastnikih žganih opojnih pijač.“

Poslanec Dežman se spodtika nad nujno obravnavo te reči, češ, da poslanci niso imeli časa se natančno poučiti o posameznih rečéh, in naj se v prihodnje kaj tacega več ne zgodi.

Deželni glavar dr. Poklukar zavrne Dežmana, da je reč naznanil že včeraj g. deželnemu predsedniku, ki se je torej lahko informiral, kolikor je bilo treba; opravični red pa se je strogo varoval pri celi obravnavi.

LISTEK.

Ivan Josip Herberstein, karlovški general.
(1669—1689.)

(Spisal Ivan Steklasa.)

(Dalje.)

Herbersteinu je bila zdaj glavna skrb, kako da pokonča upornika Zrinskega in Frankopana, kajti samo po njunej smrti je mogel on za sebe in svoje drugove pridržati oteta posestva in porobljene stvari, a samo tedaj se je mogla izpolniti tudi želja in prizadetev dunajskih in graških državnikov, da se vsa Hrvatska ali vsaj krajiški njeni deli zedinijo z naslednimi avstrijskimi pokrajinami. Herberstein se je bil spravil ravno na Zrinskega in Frankopana, nagovarjaje častitega škofa zagrebskega Borkovića, da bi on po svojem vplivu pripravil zbor kraljevine hrvatske za predlog na kralja, da se uporniki, ako jih ne bi usmrtili, doživotno zapró, samo da ne bode za naprej nemira na Hrvatskem. Gotovo je, da so svéti Herbersteinovi in stanje, katero je bil on pripravil na Hrvatskem, mnogo vplivali na ko-

nečno obsodbo upornikov. Tudi osvojeno bansko krajino, ki je spadala vedno pod bana in zbor hrvatski, je Herberstein hotel pridružiti karlovškemu generalatu. Še le ko so se radi tega ponovno potožili kralju hrvatski stališi po posebnem poslanstvu, povrnil je Herberstein ali ne drage volje pokupske predele banske oblasti, Primorje je pa vendar vkljub vsem ugovorom in prošnjam hrvatskega zbora ostalo še nadalje odtrgano od kraljevine Hrvatske, kajti bojni svét je svetoval, naj ne dopusti spojitve že radi tega, ker je tukaj bilo gnezdo in zbirališče upora. Ali Herberstein ni hotel samo banske krajine pod svojo oblast spraviti, nego je mamil tudi plemstvo, da se kraljevina Hrvatska popolnoma odcepi od Ogorske ter zedini kot pokrajina z avstrijskimi naslednjimi zemljami, češ, da se bode tako Hrvatska oslobodila od prevelike moči banov, ki ž njo tako tiranski vladajo. Da pridobi čim več privržencev za to scaro osnovo avstrijskih državnikov, prehodil je Herberstein Hrvatsko do Varaždina in Koprivnice, ali je nasnubil za-se komaj nekoliko siromašnih, večidel v Zrinskijev upor zapletenih plemičev, ki so se hoteli na ta način kazni rešiti, kajti njegovim naklepom se je uprl banski namestnik, vredni Nikolaj Erdedi, in drugi velikaši,

in sicer, kakor se je pokazalo z vspehom, ker je konečno kralj Leopold proti nasvétu Herbersteinovemu imenoval Erdedija l. 1673. za banskega namestnika, a l. 1680. za pravega bana.

Herberstein se že iz varaždinske krajine ni vrnil praznih rok, v Karlovcu pa je v kratkem silno obogatil z velikim dohodkom generalske službe in s plenom Zrinsko-Frankopanskih posestev. Kralj mu je podaril koristno graščino frankopansko Novigrad na Dobri, a razun tega mu je podelil senjsko stotnijo, ki je bila nekda vse do generalovanja Herberta Auersperga oddeljena od glavnega zapovedništva, a na leto nosila 10.000 gld. Herberstein je tako združil svojo oblast in silo z največjo koristjo in znamenitim dohodkom v celi kraljevini. Uživaje popolno zaupanje kraljevo bil je Herberstein pravi mogočnik in vodja javnih poslov na Hrvatskem, kjer ravno vsled njegovega vpliva ni vladal več let zakoniti ban.

S krajino karlovško je upravljal Herberstein skoro čisto neodvisno, izdaval odredbe in postavljaj častnike in druge činovnike po svoji volji, pa se večkrat upiral celó odredbam dvorskega bojnega svéta v Gradcu, pri katerem je bil imenovan l. 1677. za pravega in delotvornega podpredsednika. Še

Tudi poročevalec Šuklje zavrača očitane Dežmanovo, potem pa predlog obvelja z vsemi glasovi proti edinemu Dežmanu.

Poslanec Murnik poroča o volitvi poslanca Josipa Kušarja, ki se brez ugovora potrjuje.

Deželni odbor poročilo o deželnih ustanovah za hirajoče, ki so ustanovljene v proslavo 40letnega vladanja Nj. veličanstva cesarja Franca Josipa I., dalje poročilo o trtni uši na Kranjskem, kakor tudi načrt zakona o prepovedanem lovskem času, in načrt zakona, s katerim se prenameja zakonito določilo o tistih, ki so oproščeni, da ne plačujejo pristojbine za lovsko karto, izročé se upravnemu odseku, poročilo o kopašniški cesti pa finančnemu odseku.

Poslanec Šuklje poroča o pokojninskem učiteljskem zakladu, ki je imel koncem l. 1887. čistega premoženja 32.541 gld. 40 kr., ter se je v primerji s pričetnim stanjem pomnožil za 240 gld. 77 kr., kar deželni zbor vzame na znanje.

Za njim poroča poslanec Dev o nakupu gozda za deželno vinarsko, sadjarsko in poljedelsko šolo na Grmu. Nakupil se je 27. julija t. l. gozd Fr. Kastelica za 1100 gld., kar pa ne zadostuje in je posestnik Janez Golob z Vrha ponudil 15 oralov za 121 gld., naročilo se je šolskemu vodstvu, da sme kupiti tudi ta gozd in ga pripisati deželi v last brez vsega dolga in brez vseh bremen. Deželni zbor vzame to poročilo potrjilno na znanje.

Na vrsto pridejo računski sklepi ustanovnih zakladov, o katerih poroča poslanec Klun, in ki se potrjuje brez ugovora in brez vsaktere premembe. Dežela ima dosedaj v oskrbovanji 20 ustanovnih zakladov, katerih imovina je koncem l. 1887. iznašala 1.648.959 gld. 19½ kr. in ki se je v primeri s stanjem konec leta 1886. pomnožila za 47.485 gld. 81 kr.

Poslanec Klun je dalje poročal o proračunu ustanovnih zakladov za l. 1889., ki so bili tudi brez premembe potrjeni. Ravno tako je deželni zbor na znanje vzel poročilo deželnega odbora § 9., ki omenja, kako so se izvršili lanski sklepi deželnega zbora, in komu so bile oddane izpraznjene ustanove.

Konečno poroča poslanec Klun o proračunu hiralniškega zaklada za l. 1889. Potrebščine bo 2500 gld. za 50 ustanov po 50 gld., zaklada pa je 2526 gld. 40 kr. Zbor potrjuje ta proračun s pristavkom, naj se presežek 26 gld. 40 kr. v smislu deželnozborovega sklepa z dne 13. decembra 1886 plodonosno naloži kot ustanovni zaklad za zidanje lastne deželne hiralnice. Tudi vzame na znanje poročilo deželnega odbora, komu so se izpraznjene ustanove oddale, ter potrjuje še računski sklep hiralniškega zaklada za l. 1887.

Ob dveh popoldne je bil dnevni red dovršen. Pred sklepom seje pa deželni glavar še naznanil, da sta mu bila med sejo izročena dva samostalna predloga z zadostnim številom podpirateljev, ki se bodeta natisnila in prideta na dnevni red prihodnje seje. Prvi izmed njiju se glasi:

„Samostalni predlog poslanca Viljema Pfeiferja, Franca Šukljeja in tovarišev z načrtom zakona, s katerim se prenameja § 2. deželnega zakona z dne 5. avgusta 1887, dež. zak. šte. 24 o

dokler je upravljal z varaždinsko krajino, kupil je bil l. 1666. za 2500 gld. od vdove zapovednika križevskih pešcev Gvozdena Vukovića grad Crkvenico. Ker je pa zdaj bil oddaljen od varaždinske krajine, prodal je l. 1672. grad in posestvo za 7000 gld. prebivalcem crkvenskim, katerim je ob enem pridobil pri kralju Leopoldu pooblasti slobodnega grada na Griči pri Zagrebu. To je edini poznati čin Herbersteinov, namenjen razvitku mestnega življenja, pa tudi le-ta se je po neki hudi naključbi izjalovil, ker so bili Crkvenčani l. 1767. na silo zedinjeni z belovarsko krajino ter tako izgubivši slobodščine pretrpeli mnogo muk od vojne oblasti. Kot krajiški zapovednik je zapovedoval brezobzirno in samovlastno ter med ostalim vredil v svojih pravicah tudi Senjane, ki so se nanj potožili l. 1683.

Kot vojskovodja se Herberstein ni toliko proslavil, kakor v upravni in državniški službi. L. 1683. in 1684. je vojeval kot vrhovni vojskovodja v južni Ogerski, dokler ni obolel na protinu, ter sta zapovedništvo nad hrvatskimi četami prevzela ban Nikola Erdedi in general varaždinski grof Leslie.

(Konec prih.)

samostojni deželni nakladi na porabo žganih opojnih pijač.

Slavni deželni zbor naj sklene:

- Priloženi načrt zakona se potrjuje;
- deželnemu odboru se naroča, da temu zakonskemu načrtu izprosi Najvišje potrjenje.

Nasvetovani zakon se glasi:

Z a k o n

z dne

s katerim se prenameja § 2. deželnega zakona z dne 5. avgusta 1887 (št. 24).

Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske ukazujem takó:

Člen I.

§ 2. zakona z dne 5. avgusta 1887, dež. zak. št. 24 je v svoji dozdanji besedi razveljavljen in namesto njega nastopi naslednje določilo:

§ 2. Oprostitev od plačevanja deželne naklade na porabo žganih opojnih pijač mora nastopiti v vseh ónih slučajih in pod tistimi uveti in opreznostimi, pod katerimi se dovoljuje oprostitev od plačevanja državnega davka za žganje iz samopridelanih tvarin (§ 5. zak. z 20. jun. 1888, drž. zak. št. 95).

Ravno tako nastopi oprostitev od deželne naklade v vseh onih slučajih in pod tistimi uveti in opreznostimi, pod katerimi se dovoljuje davčna oprostitev od državnega potrošnega davka za tisto žganje, katero se rabi za obrtne namene vstevši naréjanje octá (jesiha), za kuho, kurjavo, snažitev in razsvetljava, za zdravilne in znanstvene namene. (§ 6. zak. z 20. jun. 1888, drž. zak. št. 95.)

Člen II.

Ta zakon stopi v veljavnost l. dan meseca januarija 1889. leta.

Drugi samostalni predlog je izročil dr. Papež, ki predlaga, naj se § 13. deželnega volilnega reda premeni v primeri z novim mestnim statutom ljubljanskim z dne 5. avgusta 1887, da ne bo kdo mislil, da se imajo deželnozbornske volitve v Ljubljani vršiti po starem z omenjenim novim statutom odpravljenem občinskem redu mesta ljubljanskega.

Ob dveh popoldne deželni glavar sklene sejo ter prihodnjo napové za torek, 18. t. m.

XXXV. glavni shod nemških katolikov v Freiburgu.

(Konec.)

O rimskem vprašanji rekel je dr. Windthorst: „Gospóda moja! Trdili so, da táko početje moti mirovno zvezo mej Nemčijo, Avstrijo in Italijo. Kdo more tako budalost nam prisojati! Moja misel je, da je najslavnejše delo kneza Bismarcka, da je sklenil zvezo s staro Avstrijo. (Dobro!) Čutil sem posebno veselje, ko so tukaj bivajoči Avstrijci izrazili svoje simpatije do Nemčije ter trdili, da bi bili tudi brez pogodbe to storili, kar morajo po pogodbi. Naj se zgodi to ali ono, Nemčija in Avstrija ne bodete se ločili v stvari, akoravno so politične razmere zahtevale dvojno upravo. Prej smo skupno z Avstrijci hodili na bojišča; sedaj hodi eden poleg drugega, a če bo treba, udarila bota skupno. Gotovo je na korist miru, da se je ta zveza, ki je po moji misli dovolj močna, da se upre sovražniku vsega sveta, sklenila tudi z Italijo, in jaz sem to zvezo od srca pozdravil. Toda jaz nisem mislil in tudi danes ne mislim, da vsled te zveze ne bi smeli trditi, da je teritorialna neodvisnost potrebna za sv. očeta; tudi v tem slučaju more obstati zveza in morda še trdnejša nego je ta. Nočemo trgati te zveze, marveč ojačiti jo na korist miru. Tudi nočemo od nobenega zahtevati, da bi kaj pričel proti Italiji. Toda, gospóda moja, ali ne bi mogočna, svarilna, prijazna beseda našega kanclerja v zvezi z avstrijsko vlado zadostovala, da bi Italijanom pojasnili, če hočejo biti dobri trdni zavezniki, da morajo sv. očetu v Rimu pustiti popolno prostost?“ (Živahno odobravanje.)

Prof. dr. Scheicher iz Št. Polita na Nižje-Avstrijskem je govoril o katoliškem življenji in močvirji v Avstriji. On prizná, da je kulturni boj vsaj vzdramil katolike, slabejša pa je mlačnost, ki pospešuje nekatoličanstvo. Celó nedeljski mir hočejo vzeti narodu in nikdo se ne gane. Duhovščina se večkrat obrača po migljajih svetnih oblastev in tako izgublja zaupanje pri ljudstvu. Govornik dalje biča sedanji gospodarski red, ki zgorenjim desetim tisočem dovoljuje vse sladnosti, nižjim razredom pa bremena nalaga. Tak red mora se premeniti, taka

zahteva ni demokracija, pač pa poraba človeških pravic. Duhovščina pa mora biti na straži, sicer bo družba vedno bolj propadala.

Župnik Werber je pojasnil pomen katoliškega časnikarstva. Časnikarstvo je velika moč, katero so priznali papež in škofje. Stranka brez časnika je vojak z leseno sabljo. Časnik je okno, skozi katero govore v zbornici. Dolžnost je torej katolikov, osobito duhovščine, da podpirajo katoliško časnikarstvo in zatirajo slabe liste. Časnike je treba podpirati z naročili, pa tudi z dopisi. Nikdo ne sme misliti, da je vrednik morda človek, ki je zgrešil svoj poklic. — Konečno so bile sprejete naslednje resolucije:

I. XXXV. občni zbor nemških katolikov zopet izreče prepričanje, da je teritorialna neodvisnost sv. stola za njegovo samostalnost, za popolno prostost in neodvisnost pri vladanji cerkve prva potreba, in da vsaka od Boga postavljena svetna vlada dela na svojo korist in za utrjenje omajanega družbenega reda, ako podpira pravne zahteve sv. očeta.

II. Glavni zbor obžaluje posebno najnovejšo naredbo italijanske vlade proti sv. stolu, v prvi vrsti določbe novega kazenskega zakonika, ki neposredno žalijo pravice italijanske duhovščine, posredno pa pravice apostolskega stola, in se popolnoma pridruži pisanju v Fuldi zbranih škofov na sv. očeta z dne 29. avgusta 1888, in se gorko in srčno zahvali škofom za ta odločilni korak v obrambo sv. stola.

III. Glavni shod se zahvali za posebno milostni sprejem, s katerim je sv. oče papež Leon XIII. počastil nemške potnike v Rimu. Zahteva dalje priznanje pravice, da cerkev sama v šolah poučuje in nadzoruje krščanski nauk, da vzdržuje in ustanovlja verske ljudske in srednje šole. Glavni shod zahteva za cerkev in katolike pravico, da se vpeljejo verski redi in kongregacije, in za člane teh društev prostost, da živé po svojih pravilih in razvijajo svojo delavnost.

Centrumu nemškega državnega zbora izreče zahvalo za odločno inicijativo gledé zavarovanja delavcev. Izrazi željo in upanje, da bodo zvezne vlade potrdile postavni načrt o nedeljskem miru in o vredenju ženskega in otroškega dela.

Glavni zbor nemških katolikov opomni na potrebo državljanskega zakonika za nemško državo. V novem zakoniku naj bi se vse naredbe, ki so v zvezi z vero, vredile po krščanskih načelih. Glavni zbor opominja vse poklicane kroge, da se o pravem času vdeležé obširne kritike o tem načrtu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. septembra.

Notranje dežele.

O včeraj poročanem dogodku mej *cesarjem* in *biskupom Strossmayerjem* se jako raznovrstno poroča, naravno, ker skušajo listi à la „Agr. Ztg.“ to zadevo kolikor mogoče našopiriti. „Agr. Tagbl.“ zatrjuje, da se je v istini vršil ta prizor nastopno: „Pri sprejemu katoliških duhovnikov stopil je cesar po prijaznem pozdravu kardinala jako resen k Strossmayerju. Iz tihega razgovora mej njima čule so se besede: „Čudil sem se, da ste táko izjavo poslali povodom kijevske svečanosti shodu, ki je sovražen monarhiji, veri in papežu“. Strossmayer se je skušal opravičiti, cesar pa mu je posegel v besedo, rekoč: „Kaj tacega se more storiti le v stanji duševne slabosti“. Biskup je odgovoril: „Moja vest je čista“. Potem je cesar odkorakal naprej.“ — Uradna poročila molčijo popolnoma o tej zadevi, treba je tedaj počakati, da dojdejo konečna pojasnila.

Pravosodnji minister Pražak je včeraj nenapovedano odpotoval v Galicijo nadzorovat tamóšnja sodišča.

Namesto grofa *R. Clam-Martinica* je bil izvoljen državnim poslancem velikega posestva grof Oton Serenyi, moravski deželni poslanec, odločen in vzlic mladim letom jako načarjen konservativec.

Mladočehom je politički shod v Pragi trn v peti. Nedavno sta kraljevograškim volilcem poročala o svojem delovanji državna poslanca Hevera in Fišera. Ker pri tej priložnosti niso prišli k besedi Mladočehi, sklicujejo sedaj v isti dan, ko se bo vršilo napominano zborovanje v Pragi, ljudski shod v Kraljevem Gradci, da tako popravijo svoj prvi „fiasko“ v odsotnosti Fišere in Havere, ki se bodeta isti dan mudila v Pragi, in ob enem izlijejo svojo jezo zoper Staročeha, zborujoče v glavnem mestu.

Gališki deželni zbor bo jutri zaključil svoje zasedanje, a sešel se bo zopet že v ponedeljek. Vladni načrt o propinacijskem odkupu izročil se bo zboru takoj v eni prvih sej. Vlada ne zahteva, da se nepremenjeno potrdi ta predloga, marveč poslanec celó prepušča na prosto voljo, da odlože ta predmet, koji bo potem rešil novoizvoljeni deželni zbor.

Vnanje države.

„N. F. P.“ objavlja članek z nadpisom: „Družinski razpor v srbski kraljevi hiši“, ter pravi v njem med drugim: Tukaj se ne gre samo za ločitev nesrečnega zakona, marveč za veliko bolj resne stvari. Natalija pravi že sedaj, da ne bo priznala razsodbe konzistorija, marveč slej kakor prej branila svojo pravico, ne samo kot soproga, ampak tudi kot kraljica. Kralj Milan ima dosti vzroka, da dobro premisli svoje ukrepe; Natalija ima v Srbiji mnogobrojne privržence in nikdo ne more jamčiti za to, da bo stopila večina srbskega naroda na Milanovo stran. Izvan tega se pa kraljica za trdno smé zanašati na rusko podporo. Milanu ni težko otresti se soproge, toda Natalija bo kot nasprotnica in pretendentinja čakala na ugodno priliko. Kralj je premišljeno postopal, ko je odložil razsodbo na tri mesece; v tej dóbi se bo lahko poučil, ali je prijateljstvo Avstrije zadostno zavarovanje zoper sovraštvo kraljičino. — Prijateljstvo Avstrije? Zakaj pa ne prijateljstvo Avstro-Ogerske?

Bolgarski ministerski predsednik Stambulov je odpotoval v Ihtiman, da se pridruži princu Ferdinandu. Minister Mutkurov se je povrnil od nadzorovanja posadk v Sofiji. — Agentje bolgarske vlade so dobili nalog, naj poiščejo izseljence in naj jih pregovoré, da se povrnejo v domovino. Stambulov izseljencem v tem slučaju obljubuje državne službe.

Ruski veleposlanik pl. Nelidov je dobil jako važne instrukcije v masavskem vprašanji. Petrograjski krogi sodijo, da je za trdno sklenila vlada odločnejše potezati se za abesinske koristi, nego do sedaj.

Nemški cesar bo prišel v Rim dne 11. okt. ob 2. uri popoldne. Na potovanji ga bodo spremljali: general Wittich s tremi pribočniki, državni minister grof Bismarck, nadmaršal grof Libenau, dvorni maršal grof Pickler, načelnik vojnega kabineta general Hahnke, načelnik civilnega kabineta Lucanus in vladni svetnik Miessner.

Finance **Francije** kažejo v prvih osmih mesecih tekočega pravnega leta jako ugoden vspeh. Dohodki iznašajo 27,631.800 frankov več, kakor je to določeno v proračunu. Največ so k temu izidu pripomogli davki od sladkorja in soli, carine in pa samoprodaja.

Minolo nedeljo vršile so se v **Španiji** volitve provincijalnih svetnikov. Vladni kandidatje so večinoma zmagali, propadli so le v baskijskih provincijah.

Nizozemske generalne države so v skupni seji enoglasno potrdile varuštveno postavbo za prestolonaslednico.

Rumunski nemiri so tudi že vzbudili pozornost sosednih držav. Rusija je pozvala svojega poslanika Hitrova, naj nujno odpotuje v Petrograd, da ustno poroča o rumunskih odnošajih.

Izvirni dopisi.

Iz Cerkelj na Dolenjskem, 13. septembra. Dne 30. m. m. praznovala se je tudi pri nas 40letnica vladanja presvetlega cesarja. Zjutraj ob 8. uri blagoslovil je preč. g. dekan dr. J. Sterbenec šolsko zastavo, potem je v kratkem, pa jedernatem govoru šolsko mladino nagovoril. Razložil jim je pomen zastave, rekoč: zastava jih bode opominjala, da se bodo zvesto in pridno k šolskemu pouku zbirali, da bodo vsikdar zvesti kristijani, in ko odrastejo, dobri državljani. Po sv. maši zbrala se je šolska mladina v šoli ter se je obdarovala z molitveniki. Razdelilo se je tudi 50 knjižnic „Naš cesar“ med pridnejše šolarje. Po odpeti cesarski pesni bila je mladina obdarovana s kruhom. Hvala gosp. dekanu za povzdigo svečanosti in vsem dobrotnikom, posebno pa krajnemu šolskemu svétu, ki je največ daroval za zastavo. Bog jim plati. Izdelala je zastavo gospa Ana Hofbauerjeva prav lično in po nizki ceni.

Iz Tržiča, 12. septembra. Domoljubna slavnost povodom 40letnega vladanja Njegovega c. in kr. ap. veličanstva presvetlega cesarja vršila se je pri nas 8. in 9. t. m. Bila sta to slavnostna dneva, kakoršnih Tržič še ni videl. Na zidovih nabiti listi so že več dni popred naznanjevali, da hoče trški zastop v družbi s požarno brambo prirediti cesarsko slavnost. Vse si je prizadevalo, da se dostojno izvrši napovedani slavnostni program. V petek že so bile hiše okrašene z zelenjem in zastavami, večinoma cesarskimi, našli smo pa vendar tudi 15 trobojnic narodnih in iz zvonika farne cerkve je zraven 15 metrov dolge cesarske vihrala tudi enako dolga papeževa zastava. V soboto dovršile so se še zadnje priprave za na ta večer napovedano razsvetljavo.

Točno ob 1/8 zvečer naznani od sv. Jožefa strel, da se zdaj prične cesarska slavnost. V trenutku je bil ves Tržič razsvetljen in v okolici pa so prižgali kresove. Požarna bramba prikorači z gorečimi

bakljami v rokah in z godbo na čelu ter se razstavi pred trškim uradom. Na dano znamenje se oglasi turški boben in godba zavrta cesarsko himno; prične se potem godbeni obhod po trgu. Prva postaja je pred župnijskim uradom. Č. g. administrator nagovori s praga zbrano množico kazoč na slavnostni pomen ter opominjajoč k zvestobi in udanosti do presvetlega vladarja. Cesarska himna, živioklici so bili odmev nagovoru.

Obhod krene po spodnji poti nazaj na trg, memo sv. Andreja v zgornji konec in nazaj ter se ustavi pred požarni brambi načelnika, g. Karola Mallya hišo. Brezštevilna množica se je tu zbrala, ker je bilo iz raznih priprav na hiši kaj posebnega pričakovati in res: kar strmelo je vse, ko je hišni gospodar sam začel zažigati umetalna ognja. Kaj tacega v Tržiči še ni bilo videti. Otroci in drugi so kar z rokami ploskali videč ognjene kroglice in zvezdice po zraku razsipati se. Ko so pa začele s plamenom goreti črki: F. J., je radosti in navdušenosti vse kar skipelo. Cesarska himna, živio- in slava-klici, strel, mahanje z robci, sukanje klobukov, vse to se je ob enem slišalo in videlo. Bil je v resnici lep prizor! Le počasi se je spreved dalje pomikal proti čevljarnici „Mally-Demberger“, kjer je ognjeno kolo zopet ustavilo množico. Ljudje se niso mogli nagle dati iskric in raznih svetilk, ki so iz kolesa letele.

Zadnja točka večernega programa je bil umetaljni ogenj, kateri je srenja napravila pred Tržičem nad državno cesto. Župan g. Raitharek je sam zažigal razne ognje ter se skazal pravega pirotehnikarja. Ko se je zazpršila v zraku zadnja raketa, po 9. uri, se je ljudstvo mirno razšlo; v gostilni Pollakovi kakor tudi po družih gostilnah pa se je v veselih družbah še pozno v noč praznoval cesarski večer! O razsvetljavi je bil le en glas: da kaj tacega v Tržiči še ni bilo. Tudi tuji gospodje so djali, da niso mislili, da bi mogel Tržič kaj tacega prirediti.

V nedeljo zjutraj je bila budnica. Ob 10 je bila slovesna sv. maša, h kateri se je bil pripeljal tudi občespoštovani c. kr. okrajni glavar kranjski, blagorodni g. Josip Merk. Pripravljen mu je bil v cerkvi poseben prostor, in štirje ognjegasci so mu bili častna straža. Prisotni so bili c. kr. uradniki, trški zastop, gg. učitelji, mnogo gospode in polna cerkev vernega ljudstva. Č. g. administrator je v govoru pojasnil: v kakošni zvezi je današnji Marijinega imena praznik s slavno Habsburško rodovino in katere domoljubne dolžnosti naj obnovi in utrdi cesarska slavnost? Petje in godba ste bili po možnosti izvrstni, zahvalnica in cesarska himna ob sklepu pa prav dovršena. Po sv. maši so se g. okr. glavarju poklonili: trški zastop, častita duhovščina, c. kr. uradniki in gg. učitelji in na to je sledil slavnostni banket, katerega se je vdeležilo 50 oseb. Prvo napitnico je govoril g. župan presvetlemu cesarju; za njo so se vrstile napitnice: Tržiču sploh in njega županu posebej, g. okr. glavarju, duhovščini, vojaščini, c. kr. uradnikom, tovarnarjem, učiteljem, požarni brambi itd. Pri napitnici na cesarja so vdeleženci stoji peli cesarsko himno; sploh pa je bil ves banket prav prijazen. Popoldne je bil na Pristavi v gostilni g. Mauerhoferja slavnostni koncert, pri katerem se je zbralo zopet prav veliko naroda. Hitro so tekale ure, ob 1/8 se je gosp. okr. glavar poslovil vidno ginen po lepi slavnosti in za njim odšli so tudi drugi vdeleženci vsak na svoj dom.

Iz Šmarija, 13. sept. Minoli teden imeli smo pri nas sv. misijon, kateri so vodili č. oo. jezuiti Staré, Kos in Sajovic. Pričeli smo ga v nedeljo 2. in končali v ponedeljek 10. t. m. Verniki vdeleževali so se ga kaj obilno, — vsekako hvalevredno. K mizi Gospodovi pristopilo jih je tekom sv. misijona čez 2300. Dal Bog, da bi milosti polni čas obrodil obilo sadú za čas i večnost v sreih župljanov!

Dnevne novice.

(Deželni zbor štajerski) imel je v sredo deseto sejo. Na dnevnem redu je bil tudi predlog deželnega odbora, da bi se konvertovali vsi deželni dolgovci in sicer zemljiščno-odvezni v znesku 9,225.294 gl. in drugi dolgovci v znesku 1,374.634 gl. V ta namen bi dežela vzela na posodo 12 milijonov ter izdala obligacije po 10.000, 5000, 1000, 500 in 100 gl. Obrestovale bi se po 4% in amortizovale v petdesetih letih. Dr. Radaj je poročal o sredstvih zoper trtno uš. Poslanec ces. svetnik Jer man

je v imenu finančnega odseka poročal o prošnji štajerske deželne komisije za državno sadjarsko razstavo za podporo v znesku 4000 gl. Finančni odsek je nasvetoval 2000 gl. Poslanec Pscheiden je govoril proti podpori, ker razstava ne koristi poljedelcem, marveč velikim posestnikom in trgovcem s sadjem. Predlog finančnega odseka so zagovarjali Kotzbeck, Mosdorfer in Ausserer ter je konečno obveljal. Poslanec dr. Šuc in tovariši so stavili predlog, da se premeni § 5. deželne postave z dné 28. aprila 1864. — Včeraj je bila jednajsta seja. Na dnevnem redu je bilo poročilo deželnega odbora o porabi glavnice v znesku 50.000 gl., katere je dežela povodom cesarjeve štiridesetletnice odločila za dobrodelno ustanovo. V imenu finančnega odseka je nasvetoval poslanec Kienzl, da se ustanovi „Franc Josipova ustanova“ za deset na Štajerskem rojenih gluhonemih revežev. Predlog je obveljal jednoglasno.

(Na Dunaj) se je odpeljal danes dopoldne z brzovlakom g. poslanec kanonik Klun v zadevah Holzapfel nove ustanove za gluhoneme. Vruil se bo v ponedeljek zvečer.

(C. kr. obrtni strokovni šoli za lesno industrijo, umetno vezenje in šivanje čipk) pričneta svoje delovanje koncem meseca oktobra ali pa začetkom meseca novembra. Sprejemali se bodo učenci ki so dovršili ljudsko šolo in izpolnili 14. leto; vendar so tudi izjeme mogoče. Vstopnine in šolnine ne bode nikake. Deželni odbor, kupčijska in trgovinska zbornica, mestni zastop ljubljanski in kranjska hranilnica so dovolili zdatne zneske za ustanove, katere bodo kmalu razpisane. Vodstvo obeh zavodov bode, kakor se nam poroča, v kratkem razglasilo podrobni program obeh šol in določilo dan vpisovanja in pričetka. Kakor je znano, bodeta oba zavoda na sv. Jakoba trgu, kjer je mestni zastop najel vse prvo nadstropje v stari in novi hiši Virantovi.

(Iz Prage) se poroča „Sl. N.“ o bolezni gosp. prof. A. Raiča, da je po svojem prihodu v Prago obolel za oteklino na levi čeljusti. Bil je trikrat operiran, toda bolezen se je hujšala in morali so ga prenesti v bolnišnico. Tu je ležal pet dni v nezavesti. Včeraj začel se je zavedati in zdravje obrnilo se mu je na bolje.

(Tržaškemu „Sokolu“) daroval je g. Iv. Šabec 50 gl., za pokojnega L. Žvaba spomenik pa 10 gl.

(Slovenski otroški vrtec v Celji.) ki je v zvezi z deklško šolo šolskih sester, odprl se bo letos še-le 8. oktobra. Stariši, ki hočejo vpisati svoje otroke, oglasijo naj se pri voditeljici deklške šole šolskih sester v Celji.

(Hmelj) prodaja se po Savinjski dolini že po 160 do 170 gl. meterski stot.

(Prememba v posesti.) L. Tavčarja posestvo Podsmerek pri Dobrovi kupil je na javni dražbi ljubljanski trgovec g. F. Schmitt za 21.000 gl.

(Na dunajskem vseučilišču) je bilo v minolem polletnem semestru 5648 slušateljev, in sicer 4563 rednih in 1085 izvaurednih. Bogoslovcev je bilo 212 rednih in 18 izvanrednih, pravoslovcev 1834 rednih in 36 izvanrednih, dalje 163 slušateljev državnega računstva, modroslovcev 370 rednih, 126 izvanrednih, 186 farmacevtov, medicincev 2147 rednih in 556 izvanrednih. Mejnimi so bili 4 iz Azije, 61 iz Amerike, 1 iz Avstralije, iz Bosne 12. Vpisovanje prične se dne 22. t. m. in traja do dne 9. oktobra.

(Utonila) sta v Soči od nedelje sedemletni deček Bregant pri sv. Andreji in delavka J. Velikonja.

Raznoterosti.

— Orgljarski stroki piše nam večak gledé našega listka „Iz povestnice orgelj“ v št. 197 še tole: „Na Dunaji v cerkvi sv. Štefana so bile orglje l. 1883 pri Walckerji & drugu v Ludwigburgu naročene, 3. okt. l. 1886 preskušane, 4. okt. pa privklat rabljene in slovesno blagoslovljene; imajo 90 pevajočih registrov in 24 pomožnih, piščal pa 5653, dalje 3 manuale in 1 pedal, stanejo pa 67.000 gl. V stolni cerkvi v Ulmu so orglje od Walckerja na 3 manuale z dvojnimi pedalom in 95 pevajočimi registri. Največje orglje na svetu gledé mere in registrov so v mestu Rigi (Riga) na Ruskem (postavljene od Walckerja), in imajo 124 pevajočih registrov in toliko pomožnih, da je število vseh registrov 174! Visoke so 20 metrov, široke 11 metrov in globoke 10 metrov.“

Z.
— Telefon mej Prago in Dunajem pričeli bodo delati pričetkom prihodnjega leta. Trgovinsko ministerstvo je nasvetovalo, da se v

proračun za leto 1889 uvrsti 85.000 gld. za telefon. Dalje mislijo zvezati s telefonom Prago in Brno.

— Kako živé delavci v Parizu. Baš zdaj, ko so takozvani „štrajki“ ali ustavljenje dela na Francoskem na dnevnem redu, bode gotovo zanimalo koga, kakošno je življenje pariškega delavca. Pariški delavec vstaja ob šestih zjutraj, povzije belo kavo z belim kruhom, čita novice in potem gré na delo. Potoma se ustavlja in govori z znanci o politiki, takó, da često prihaja pozno. Očitaj ne more prenašati. Kosilo je ob 12. uri. Redkokedaj je hladno in obstoji najmanj iz dveh mesnih jedil, salame ali sira; vino mora biti tudi na mizi. Popoludanske novice izdajejo se ob štirih. Vsak delavec hiti, da si kupi list. Za južino ima kruh, sir, ovočje in vino. Delo ukončuje ob 7. ali 8. uri, potem je obed, koji se navadno pričinja z mesno polavko, potem pa sledi goveje meso s salato, kotelet z zelenino; manjkati ne sme desert in steklenica črne kave. Ni li delavčeva žena sama perica ali šivilja, ne briga se ni za perilo, ni za obleko. To morajo storiti drugi, ki so za to dobro plačani. Toda malo je žen, koje ne bi imele samostojnega zaslužka, da, nekaterim se bolje godi in več zaslužijo, nego možje sami. So pa tudi omikanejše. Ne možé se zavoljo preskrbljenja, ker tega ne trebajo. Njih možje to vedó in vsled tega delajo in se vedejo lepo proti njim. Spoštljivost, s koje govori o svoji „gospé“, mogla bi služiti za vzor. Deca tudi kmalu napeljavajo k zaslužku. Stanovanja so zeló draga, in plačujejo visoke najemnine. Francoski delavci zeló ljubijo zabave. Ne morejo iti ob nedeljah na kmete, ni jim dobro. Domá ostati, smatrajo kot kazen. „Delamo, a tudi živeti hočemo!“ veljá njih izgovor. „Na kmetih“ se ne zadovoljijo samo z zdravim vzduhom, potrošijo tudi nekoliko frankov. Pamtijo jako dobro na „kokoš v lonci“ kralja Henrika IV. Ako je ni, je takoj vzrok — k revoluciji. Komunistični vodje niso bili raztrgani berači, toda imeli so na dan nekoliko frankov za življenje. Seveda jim zaslužek ni zadostil v pokritje njih potreb.

Telegrami.

Belovar, 14. septembra. Pri včerajšnji vaji je bil izboren konjiški boj, pri katerem so odločili lovci s hitrim streljanjem in izrednimi vspehi v maširanji. Cesar je izrazil 31. lovskega bataljonu in njegovemu poveljniku Manojloviću Najvišje priznanje. Dalje je bil zanimiv moment, ko se je bojevalo topništvo. Cesar je jako pazljivo zasledoval bojevanje ter je pohvalil dotične poveljnike. Pehota in hrvatsko-ogersko domobranstvo sta pokazala sijajno izvežbanost. Cesar je izrekel svoje priznanje tudi hrvatsko-ogerskim domobranem.

Bruselj, 13. septembra. Meseca oktobra bo v Löwenu velik shod belgijskih katolikov, pri kojem bodo protestovali zoper položaj, provzročen papežu vsled novega kazenskega zakonika.

Rouen, 14. septembra. Predsednik Carnot je bil navdušeno sprejet. Imel ni nobenega politiškega govora.

Zahvala.

Slavnost petindvajsetletnice izvršila se je tako sijajno in dostojno, da je o njej le jeden glas priznanja.

Štejemo si torej v dolžnost izreči najtoplejšo zahvalo vsem onim, ki so pripomogli k prekrasnemu in povzbudljivemu vspehu. Naj bodo prepričani, da bode „Sokol“ vedel ceniti sočutja, katera mu je izkazoval ves slovenski narod in katere so delili z njim tudi drugi slovanski bratje.

V Ljubljani, dne 14. septembra 1888.

Odbor „Sokola“

Tujci.

12. septembra.

Pri **Maltcu**: Schweritz, Mertens, Schönberger, trgovci, z Dunaja. — Tevini iz Trsta. — Krovkal, uradnik, z Dunaja. — Kaiser, potovalec, iz Prage. — Schmid, učiteljica, iz Pulja. — F. Bruna, s hčerjo, iz Trsta. — Schatoschnischky, soproga stotnika, s hčerjo, iz Gradca.

Pri **Slonu**: J. vitez pl. Wintshgau, namest. svétnik, s Hrvaškega. — Wolsegger, gimnazijski profesor, iz Kočevja. — L. Zerkovitz, trgovec, z Ogerskega. — Spielman, Kaiser, Meisel, Vessel z Dunaja. — Schmith, Alberta in Marija Klich, Pollak, Ettore, Finzi iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		745.3	16.8	sl. vzh.	oblačno	
13. 2. u. pop.		745.1	29.6	"	"	0.00
9. u. zveč.		744.9	16.8	"	"	

Srednja temperatura 18.1°C., za 3.8° nad normalom.

Izdajatelj: Matija Kolar.

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

14. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 30 kr
Sreberna " 5% " 100 " " 16%	82 " 45 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " 85 "
Papirna renta, davka prosta	97 " 20 "
Akcije avstr.-ogerske banke	879 " — "
Kreditne akcije	312 " 10 "
London	122 " 15 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleon	9 " 64 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 76 "
Nemške marke	59 " 70 "

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

poltovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe po mogoče nizkeje ceni.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Ceničnik s podobani zastonj in franko.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečene z modernim in močnim blagom in popolno pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmatratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot špeciialiteto: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkviyo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Odklikovan v Trstu 1882

s srebrno svetinjo.

AVGUST DRELSE,

tovarnar peči iz prsternih izdelkov, v Ljubljani.

Izdelovanje in zaloga najraznovrstnejših peči najnovejše sestave

belih in barvenih iz ognjesigurnega gradiva, elegantno in cenó.

Zaloga kemijskih aparatov z najtršim osteklenjem, kojega se ne primejo kisline.

Izvršuje naročila na cevi, nadstavce za dimnike z vetrnjakom, na stavbene okraske, rebra za cerkvene oboke, ognjesigurne opeke in vse v stroko prsternega blaga spadajoče predmete.

(8)

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoške Tiskarne“ v Ljubljani.

Matija Gerber

v Ljubljani,

kongresni trg 4,

priporoča

(1)

normalne šolske knjige

za leto 1888/89,

pisalno in risalno orodje, sploh vse v šolske potreščine spadajoče stvari po najnižji ceni.

Zaloga in kupčija s papirjem.

Št. 360
m. š. sv.

Pričetek šol.

(2)

V mestnih ljudskih šolah ljubljanskih namreč: V I. in II. mestni deški ljudski šoli, v mestni nemški deški ljudski šoli, v mestni dekliški ljudski šoli, v nunski dekliški ljudski šoli, v mestni nemški dekliški ljudski šoli potem v ljudski šoli na Karolinski zemlji prične se šolsko leto

v 17. dan septembra 1888.

Vpisovanje se bode vršilo v 13., 14. in 15. dan septembra t. l. in sicer za I. mestno deško ljudsko šolo v licejalnem poslopji, za II. mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopji na Cojzovi cesti, za mestno nemško ljudsko šolo v Mahrovi hiši na cesarja Jožefa trgu pri tleh na levo, za mestno dekliško ljudsko šolo v redutnem poslopji, za nunsko dekliško ljudsko šolo v nunskem samostanu, za mestno nemško dekliško ljudsko šolo, katera se začetkom šolskega leta preseli v špitalske ulice šte. 10 v dozdajnih šolskih prostorih Frančiškanske ulice št. 8 in za ljudsko šolo na Karolinski zemlji v tamošnjem šolskem poslopji.

C. kr. mestni šolski svét.

V Ljubljani 10. dan septembra 1888.

Prvosednik: Grasselli m. p.

Št. 14381.

Razglas.

(2)

V smislu § 6 zakona z dné 23. maja 1873 (št. 121 drž. zak.) se naznanja, da bo prvotni

imenik porotnikov za 1889. leto od 10. do 18. t. m.

v magistratnem ekspeditu izpoložen, da ga vsakdo lahko pregleda in svoje ugovore naznani. Porotniškega posla so oproščeni po § 4 omenjene postave:

1. Tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dóbe, za vsegdar;
2. udje deželnih zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;
3. osebe, ki niso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti, za ta čas, ko so poklicane k vojaški službi;
4. osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranocelci in tako tudi lekarji (apotekarji), ako uradni ali občinski načelnik za-nje potrdi, da jih nij moči utrpeti, za sledeče leto;
5. vsak, kdor je prejetemu poklicu v enem porotnem razdobji kot prednji ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega leta po pratiki.

Mestni magistrat ljubljanski

6. dan septembra 1888.